

Inhoud

□ Voorwoord	2
□ Genderdysforie bij kinderen	3
□ Video & Boeken	8
□ Zitdagen	9
□ Gendernieuws in de wereld	10
□ Zelfhulpbijeenkomsten	12
□ Vragenronde	13
□ Lezersbrieven	15
□ Venus Junior	17
□ Borsten en verzorging	18
□ Vrouwen worden peren, mannen appels	23
□ Transvriendelijk toerisme	24

Voorwoord

Nieuwsbrief april 2000, jaargang 11, nr. 2. De paaseditie zeg maar. Eieren vallen er niet te rapen in dit boekje. Een aantal interessante artikelen daarentegen wel. We deden weer eens ons best in onze speurtocht naar het betere artikel en werden hierbij geassisteerd door een aantal mensen die hier en daar wat gendergekleurde literatuur op de kop wisten te tikken.

Vanzelfsprekend vind je verder in dit boekje ook de data en plaatsen terug van de maandelijkse zelfhulpbijeenkomsten. Ditmaal ook eens op een andere plaats dan het vertrouwde Antwerpen en Gent, en het wordt zelfs meer dan een losse bijeenkomst. Ook een vragenronde omtrent bijeenkomsten vind je wat verder terug.

Wie ons tussen januari en heden contacteerde heeft het wellicht al gemerkt: nog steeds is er geen vervangster voor Marie-Anne gevonden. Mocht U tevergeefs geprobeerd hebben ons te contacteren tijdens onze normale openingsuren, dan heeft dat hier alles mee te maken. Bij deze gelegenheid willen wij U hiervoor onze excuses aanbieden. De grote moeilijkheid voor het vinden van een vervangster is de aard van het statuut waarin mensen dienen te stappen. Het is namelijk een D.A.C.-statuut en hieraan zijn specifieke voorwaarden verbonden. Wij duimen echter dat aan deze vervelende situatie zo snel mogelijk een einde komt.

Mogen wij U alvast een vrolijk paasfeest toewensen, een pracht van een voorjaar en daarbij veel leesgenoegen met dit boekje.

Koen.

Video

Het programma 'Kwesties' zond in de maand februari een reportage uit rond het thema transseksualiteit. Gedurende de 50 minuten durende uitzending kregen we twee mensen te zien die gedurende 18 maanden gevolgd werden. Angelique en Tash, twee man-naar-vrouw transseksuelen werden van in het begin van hun hormonale behandeling en de real-life test tot aan de geslachtsoperatie allebei gevolgd door een cameraploeg. De uitzending geeft hun dagelijkse leven weer. Het contact met de familie en vrienden, partners en kinderen, het bezoek aan de psychiater en de chirurg, aangename en minder aangename momenten... Het geheel werd sereen belicht en is in een vlotte documentaire gegoten

Boeken

'Mijn man is een vrouw' Over de problematiek van vrouwen van de man-naar-vrouwtransseksuelen.

Een verhandeling van de Nederlander Egbert Kruijver, hulpverlener en kind van een transseksuele vader. Zijn derde scriptie reeds. Zijn eerste handelde over de transseksualiteit zelf, de tweede over de problematiek van kinderen van transseksuele ouders. Deze keer worden de problemen belicht van de (ex-) partners van de man-naar-vrouw transseksueel. Hierbij interviewde Kruijver tussen 1996 en 1997 een 14-tal van deze partners. De gezamenlijke conclusies uit deze 3 werken luiden als volgt:

- transseksualiteit is een zeer ingrijpend 'life-event' voor alle betrokkenen
- de geschiedenis van alle betrokkenen is niet te beschrijven
- erkenning voor de zorg en offers van alle betrokkenen kan niet genoeg gegeven worden.

Beide werken kunnen vanaf heden bij de Genderstichting ontleend worden.
--

Zitdagen

Wanneer het bereiken van onze dienst te Gent te moeilijk is voor u, dan kunt u ons steeds vinden op volgende zitdagen:

- Dinsdag 4 april
- Dinsdag 2 mei
- Dinsdag 6 juni
- Dinsdag 4 juli 2000

Vanaf 14u30 in

Klaproos

Centrum voor levensvragen, relaties en seksualiteit

Mgr. Van Wayenberghlaan 1 (2de verd.)

3000 LEUVEN

Wie met het openbaar vervoer komt, kan vanaf het station de bus richting **Gasthuisberg** nemen en afstappen in de Van Waeyenberghlaan. Aanbellen aan de voordeur

Een gesprek op onze zitdag in Leuven kan enkel wanneer voorafgaand een afspraak is vastgelegd met onze dienst in Gent. Gelieve de dag van afspraak en dit vóór 10 uur te bevestigen of U aanwezig zult zijn. Zoniet veronderstellen we dat Uw afspraak vervalt!

Zelfhulpbijeenkomsten

~ *Gent* ~

Dinsdag 25 april 2000

Vanaf 20 uur in

Kaffee "De trollenkelder"

Bij St. Jacobs 17

9000 Gent

~ Antwerpen ~

Dinsdag 23 mei 2000

Vanaf 20 uur in

ATTHIS

Geuzenstraat 27

2000 Antwerpen

~ *Sint-Truiden* ~

Dinsdag 27 juni 2000

Vanaf 20 uur in

Café 'Het Hert' – gereserveerd zaaltje

Grote Markt 7

3800 Sint-Truiden

Die avond komt Dr. Van Herpe er spreken over laserepilatie. De evolutie hierin, de mogelijkheden en moeilijkheden, resultaten enz. Er is volop mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Wie met het openbaar vervoer komt en een lift wil van het station van Sint-Truiden tot aan de markt, kan contact opnemen met

~ **Antwerpen** ~

Dinsdag 9 mei 2000

Vanaf 20 uur in

‘Atthis’

Geuzenstraat 27

2000 Antwerpen

Vragenronde

Vaak gehoord bij mensen die volop bezig zijn met het detransseksualisatieproces, is de vraag hoe het hun voorgangers die reeds een aantal jaar geopereerd zijn, nu eigenlijk vergaat. Zijn zij nu gelukkig na de operatie, zijn ze nog bezig met hun transseksualiteit, wat doen ze in hun dagelijks leven, hoe zijn hun relaties met anderen enz.? Vragen waar blijkbaar geen afdoende antwoord wordt op gevonden tijdens de lopende bijeenkomsten. Begrijpelijk enerzijds, wie alles achter de rug heeft wil dit alles vaak het liefst beschouwen als een afgesloten hoofdstuk en verder gaan met zijn/haar nieuw leven. Een leven waar men het liefst niet te veel meer geconfronteerd wordt met het verleden. Zelfhulpbijeenkomsten worden dan minder aantrekkelijk. Anderzijds zou het delen van ervaringen met ‘nieuwelingen’ een bron van inspiratie kunnen zijn voor die laatsten. Aan de hand van het beeld dat men krijgt van hoe het leven van die reeds lang geopereerden verloopt, kan men ook beter gaan inschatten welke de

probleemgebieden in eigen leven zouden kunnen zijn, maar ook, hoe je transseksualiteit kunt aanwenden als datgene waardoor men zichzelf kan onderscheiden van de anderen.

Bedoeling van deze vragenronde is eens na te gaan hoe op deze vraag kan worden geantwoord. Hieronder vind je een aantal vragen waarop je jouw ongezouten mening kunt geven vooraleer je ze ons terug bezorgt. Aan de hand van alle ingezonden formulieren proberen wij op de Genderstichting dan na te gaan wat we uit onze hoge hoed kunnen tevoorschijn toveren, ter realisering en omkadering van deze kwestie.

Zwart maken wat past.

- Ik ben zelf nog volop bezig met het DTP en zou het uiteraard zinvol vinden om eens een en ander te horen van die 'Anciens'. Concreet zou ik van die mensen graag het volgende weten:

.....
.....
.....

Ik zou het liefst hebben dat die uitwisseling gebeurt op de volgende manier (bv. bijeenkomst, bal populair, symposium, per brief etc.).....

.....
.....

- Ik ben reeds een aantal jaren geopereerd en heb die 'groentjes' wel één en ander te vertellen. Ik ben dus wel bereid om hen te woord te staan en dit het liefst op de volgende manier: (bv. bijeenkomst, bal populair, symposium, per brief etc.).....

.....

.....
.....
(Graag Uw naam en adres, zodat wij U hiertoe kunnen contacteren)

U kunt dit kadertje uitknippen en in een voldoende gefrankeerde omslag aan het gekende adres van de Genderstichting sturen, het ons faxen op nummer 09/225 31 66, of het ons e-mailen op:

art.genderstichting@tijd.com

Ook op onze website kunt U dit formulier invullen en ons toezenden. Graag Uw reactie vóór 15 juni 2000. De resultaten van deze rondvraag zullen terug te vinden zijn in de eerst volgende Nieuwsbrief van Juli.

Venus Junior

Is tot stand gekomen als onderdeel van de vriendenkring **Venus.**

Venus Junior

- Bestaat voor:** kinderen tussen 12 en 25 jaar van travesties en transseksuelen.
- Heeft als doel:** de kinderen ondersteunen en helpen met het begrijpen van hun ouder(s) en/of familieleden travestie of transseksueel zijn. De kinderen in contact brengen met hun lotgenoten en informatie geven.
- Verwacht:** een eerste kennismakingsgesprek en geheimhouding van de identiteit;
- Verbiedt:** negatief gerichte personen.

U kan contact opnemen:

schriftelijk

Er wordt een bijdrage van 300 frank per persoon en per bijeenkomst gevraagd om de kosten van voeding en drank (ruim voorzien) te helpen dragen.

Het jaarlijkse lidgeld bedraagt 250 frank voor wie geen familielid heeft dat lid is van Venus en dit vanaf de 2^e bijeenkomst

De data van bijeenkomsten verneemt u bij het eerste contact

We heten jullie van harte welkom!!!

Vrouwen worden peren, mannen appels

Geslachtshormonen spelen in het lichaam van man en vrouw een verschillende rol. De omkering van geslachtshormonen biedt een uitgelezen kans om de effecten beter te bestuderen.

Jolanda Elbers werkte aan de Vrije Universiteit van Amsterdam een tijdje mee aan een onderzoek naar de effecten van geslachtshormonen op de vetverdeling bij transseksuelen. Elbers vindt het interessante aan vetverdeling juist dat het mannenlichaam en het vrouwenlichaam er heel anders mee omgaan. Het vrouwenlichaam bestaat in verhouding uit iets meer vet dan het mannenlichaam. Vrouwen slaan vanaf de puberteit het vet vooral op in heupen en dijbenen, dit geeft hen de karakteristieke peervorm. Bij mannen kruipt het vet na de

puberteit vooral naar de buik, waardoor ze er meer als appels gaan uitzien. Er bestaan verschillende aanwijzingen dat vooral de geslachtshormonen een belangrijke rol spelen bij die vetverdeling. Onderzoek hierrond is belangrijk, omdat het vet in de buik een verhoogd risico op hart-en vaatziekten, suikerziekte, verhoogde bloeddruk en nog een aantal aandoeningen betekent.

Om meer te weten te komen over de invloed van die geslachtshormonen bestudeerde Elbers de effecten die bij transeksuelen optreden, omdat men bij deze groep precies kan zien wat geslachtshormonen wijzigen aan de bestaande vetverdeling.

Bij MVT bleek het vet zich na één jaar inderdaad al voornamelijk in de dijbenen en heupen genesteld te hebben. Bij de VMT liepen de opslagplaatsen van heup en dijbenen leeg, zonder dat er meteen een zwembandje werd gevormd. In haar onderzoek waarmee Elbers eind vorig jaar promoveerde, kon geen duidelijke verandering in risico's op hart-en vaatziekten worden aangetoond. Dit terwijl dit eigenlijk wel verwacht werd, omdat vrouwen over het algemeen een kleinere kans hebben op het krijgen van hart-en vaatziekten dan mannen, waarbij vooral het vrouwelijke hormoon als een beschermende factor wordt beschouwd.

Bron: BN De Stem, 9 februari 2000, het artikel werd hier verkort weergegeven.

Wetenswaardig nieuws uit binnen-of buitenland, nieuwe publicaties omtrent genderdysforie, lezersbrieven of oproepen, mogen steeds aan het adres van de Genderstichting gestuurd worden, gefaxt op 09/225.31.66 of per e-mail naar art.genderstichting@steunpunt.be Tekstbestanden mogen ook altijd (bij voorkeur) op diskette worden opgestuurd, Word voor Windows 7.0 - compatibel. Voor de volgende nieuwsbrief gaag Uw bericht binnen tegen 15 juni 2000